

Kompetens- beskrivning

för legitimerad
röntgensjuksköterska

Förord

Den snabba tekniska utvecklingen inom bild- och funktionsmedicin, ökade krav på kvalitetsförbättringar och kostnadseffektivitet ställer ökade krav på röntgensjuksköterskans kunskaper. Det är nödvändigt att säkerställa att röntgensjuksköterskan har det yrkeskunnande och den kompetens som behövs för att möta dagens såväl som framtidens behov inom vården. Denna kompetensbeskrivning bidrar till att stärka och tydliggöra röntgensjuksköterskans yrkesroll och specifika kunskaper.

Den legitimerade röntgensjuksköterskan arbetar idag inom flera olika verksamhetsområden med arbetsuppgifter av skiftande karaktär. Röntgensjuksköterskans verksamhetsområden omfattar undersökningar och behandlingar av människan i livets olika skeden; det ofödda barnet, barn, ungdomar, vuxna och äldre samt i samband med rättsmedicinska undersökningar. Yrket ställer ständigt nya krav på självständighet, evidens, vetenskapligt förhållningssätt, mångkulturellt kunnande och professionellt ansvar.

Röntgensjuksköterskans arbete har en etisk dimension och varje enskild röntgensjuksköterska har ett moraliskt ansvar för sina bedömningar och beslut. Röntgensjuksköterskans yrkesetiska kod samlar Sveriges röntgensjuksköterskor till ett gemensamt professionellt förhållningssätt. Koden är en etisk vägledning vad gäller dennes ansvar och ger tydliga ställningstaganden för mänskliga rättigheter.

Svensk förening för röntgensjuksköterskor har under 2009–2011 arbetat med att ta fram en ny kompetensbeskrivning för röntgensjuksköterskor. En arbetsgrupp under ledning av *Bodil Andersson*, Lic.Med.Vet. och *Gunnela Örnberg*, Med.Mag. tillsattes för att arbeta fram ett förslag. För att förankra arbetet har arbetsgruppen erhållit värdefulla synpunkter från lärosäten, klinisk verksamhet, den årliga röntgenkongressen i september 2010 och kunskapskonferensen i november 2010. Utöver detta har röntgensjuksköterskor lämnat synpunkter via föreningens hemsida. Vidare har synpunkter inhämtats från Vårdförbundet och Svensk Sjuksköterskeförening. Slutlig bearbetning är genomförd av arbetsgruppen, Svensk förening för röntgensjuksköterskor.

Kompetensbeskrivning för röntgensjuksköterskor antogs av Svensk förening för röntgensjuksköterskors Årsmöte 2011.

Umeå den 14 september 2011

Gunnela Örnberg
Ordförande,
Svensk förening för röntgensjuksköterskor

TEXT: Gunnela Örnberg och Bodil Andersson

LAYOUT, ORIGINAL, ILLUSTRATIONER: Form&Funktion i Sverige AB

TRYCK: TMG Sthlm, första utgåvan, februari 2012

Innehåll

Bakgrund	7
Syfte	8
Definitioner	9
Röntgensjuksköterskans specifika kompetens- och kunskapsområden	10
Översikt av kompetensbeskrivning	11
Radiografins teori och praktik	12
Forskning, utveckling och utbildning	16
Ledarskap	17
Utbildningsstruktur	18
Specialistkunskap	19
De sex kärnkompetenserna	20
Referenser	22

Bakgrund

Röntgensjuksköterskor arbetar i en högteknologisk miljö med omvårdnad, bild- och funktionsmedicin, strålningsfysik samt medicin vilka samtliga utgör olika kunskaps-dimensioner som förenas i det kliniska yrkesutövandet. Yrkesgruppen verkar för god omvårdnad och en säker vård. Röntgensjuksköterskor arbetar självständigt med ansvar för genomförande av undersökningar med minsta möjliga stråldos och bästa diagnostiska bildkvalitet. De medverkar vid behandlingar i diagnostiskt och behandlande syfte, med hjälp av olika bildgivande morfologiska och funktionella metoder. Röntgensjuksköterskor arbetar utifrån de fyra etiska grundprinciperna; (1) Principen om respekt för självbestämmande (autonomi), (2) Principen att inte skada, (3) Principen att göra gott och (4) Rättvisepincipen.

Svensk förening för röntgensjuksköterskor är en professionell sammanslutning av röntgensjuksköterskor och röntgensjuksköterskestuderande. Föreningen bildades 1963 och benämndes då "Medicinsk Tekniska Assistentföreningen" och 1984 övergick denna i "Riksföreningen för Medicinsk Radiologi", för att 2006 anta det namn den har idag, "Svensk förening för röntgensjuksköterskor". Föreningen företräder professionens kunskapsområde med syfte att främja utveckling, utbildning och forskning inom hälso- och sjukvård.

Föreliggande kompetensbeskrivning för röntgensjuksköterskor har utarbetats av representanter från styrelsen för Svensk förening för röntgensjuksköterskor och uttrycker rekommendationer avseende den legitimerade röntgensjuksköterskans yrkeskunnande och kompetens. Svensk förening för röntgensjuksköterskors styrelse har funnit det angeläget att utarbeta ett dokument där det klargörs vilken kompetens en röntgensjuksköterska behöver för att arbeta inom bild- och funktionsmedicinens område. Det är föreningens avsikt att denna kompetensbeskrivning ska stärka och tydliggöra deras profession, kunskap och yrkesutövning och därmed bidra till en säker och god vård vid radiografiska undersökningar och behandlingar.

Syfte

Syftet med kompetensbeskrivningen är att

- stärka och tydliggöra röntgensjuksköterskan i sin yrkesroll.
- belysa röntgensjuksköterskans betydelse för vårdtagarens säkerhet och vårdens utveckling.
- tydliggöra röntgensjuksköterskans professionella kunskaper.
- ge stöd och vägledning för den enskilda röntgensjuksköterskan.
- utgöra vägledning och rekommendationer till universitet och högskolor i utbildningsplanering.
- användas som underlag vid organisation och planering inom hälso- och sjukvården.
- utgöra stöd för arbetsgivaren vid anställning av röntgensjuksköterskor.
- utgöra ett stöd för att säkerställa kompetens för god och säker vård.
- klargöra röntgensjuksköterskans kompetens för vårdtagare och deras anhöriga.

Definitioner

Kompetensbeskrivningen innehåller rekommendationer om yrkeskunnande, kompetens och förhållningssätt för reglerade yrken inom hälso- och sjukvården. Nedan följer definitioner på begrepp som används i detta arbete.

Yrkeskunnande

Yrkeskunnande omfattar tre typer av kunskaper:

- Kunskaper i den direkta yrkesutövningen (den arbetstekniska delen)
- Kunskaper om de tekniska, ekonomiska, organisatoriska och sociala principer, traditioner och konventioner (den yrkesteorietiska delen)
- Kunskaper som gör det möjligt att tolka och förstå de sammanhang i vilket arbetet ingår samt kunskaper av kommunikativ art (den allmänbildande delen). Dessa tre delar är en grundläggande förutsättning för yrkeslärande (Nilsson, 2000).

Kompetens

Kompetens innebär förmåga och vilja att utföra en uppgift genom att tillämpa kunskap och färdigheter.

Förmåga = erfarenhet, förståelse och omdöme att omsätta kunskap och färdigheter

Vilja = attityd, engagemang, mod och ansvar

Kunskap = fakta och metoder – att veta

Färdigheter = kunna utföra i praktiken – att göra (SIS, 2002).

Förhållningssätt

Röntgensjuksköterskans värdegrund vilar på en humanistisk människosyn med omsorg och respekt för vårdtagarens autonomi, integritet och värdighet. Deras yrkesetiska kod är en vägledning i förhållningssättet i det dagliga arbetet. Se Bilaga 1.

Vårdtagare

I detta dokument används genomgående benämningen vårdtagare oavsett det verksamhetsområde och den vårdform där vårdtagaren finns.

Röntgensjuksköterskans specifika kompetens- och kunskapsområden

Beskrivning av huvudområdet radiografi

Radiografi är röntgensjuksköterskans huvudområde, professionens kunskaps- och forskningsområde och därmed även dennes ansvarsområde. Radiografi är ett tvärvetenskapligt kunskapsområde som hämtar kunskaper främst från omvårdnad, bild- och funktionsmedicin, strålningsfysik samt medicin. Radiografi involverar samtliga fyra områden och relationen dem emellan.

Radiografi bygger på vetenskap och beprövad erfarenhet. För kunskapsutvecklingen inom radiografi är interaktionen mellan huvudområdets teoretiska och verksamhetsförlagda delar centralt. Inom huvudområdet radiografi beaktas individ-, familje- och samhällsperspektivet. Grunden i röntgensjuksköterskans arbete är mötet med människor i alla åldrar och vårdbehov. Mötet mellan röntgensjuksköterska och vårdtagare bedöms som ett kort möte under specifika förhållanden, som karakteriseras av metodologiska och teknologiska genomföranden av undersökningar eller behandlingar.

Utbildning inom området radiografi ska ge de kunskaper som krävs inom olika metoder för att genomföra undersökningar och behandlingar i diagnostiskt och behandlande syfte med hjälp av bildgivande morfologiska och funktionella metoder. Utbildningen ska också ge de kunskaper i omvårdnad som krävs för att etablera och vidmakthålla en omvårdande relation före, under och efter en röntgenundersökning eller behandling.

Central kunskap inom radiografi är planering, genomförande och utvärdering av undersökningar och/eller behandlingar avseende bildkvalitet, stråldos och strålningssäkerhet. Patientsäkerhet är grundläggande kunskap inom radiografi. Undersökningar och behandlingar ska alltid ske i samverkan med vårdtagare och närstående utifrån vårdtagarens behov och förutsättningar. Huvudområdet radiografi beaktar också kunskap som bidrar till förståelse för interaktionen mellan vårdmiljö, teknik och människa.

Översikt av kompetensbeskrivning

Svensk förening för röntgensjuksköterskor har valt att utforma kompetensbeskrivningen som en modell med tre för röntgensjuksköterskans huvudsakliga arbetsområden:

Radiografins teori och praktik
Forskning, utveckling och utbildning
Ledarskap

Helhetssyn och etiskt förhållningssätt ska genomsyra samtliga kompetensområden.

Figur 1. Kompetensbeskrivningen visar på tre arbetsområden av betydelse för röntgensjuksköterskans arbete oavsett verksamhet. Figuren visar hur helhetssyn och etiskt förhållningssätt ska genomsyra röntgensjuksköterskans arbete. Modifierad illustration med inspiration från "Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska" (Socialstyrelsen, 2005).

Radiografins teori och praktik

Kompetensområde	Delkompetenser
Omvårdnad	<p><i>Ha förmåga att</i></p> <ul style="list-style-type: none">• verka för en personcentrerad vård• självständig tillämpa den "peri-radiografiska" processen; observation, bedömning, planering, genomförande och utvärdering• observera, värdera, prioritera och tillgodose vårdtagarens specifika omvårdnadsbehov• uppmärksamma vårdtagarens upplevelser av obehag och smärta och lindra dessa genom adekvata åtgärder• dokumentera enligt gällande författningar• ta del av relevanta journalhandlingar, kritiskt granska egen dokumentation vad gäller innehåll, kvalitet, saklighet, struktur och språkbruk
Vägledning och kommunikation	<p><i>Ha förmåga att</i></p> <ul style="list-style-type: none">• med omdöme, kunskap och noggrannhet ge adekvat information till vårdtagaren• tillvarata vårdtagarens och/eller närståendes kunskaper och erfarenheter• på ett respektfullt och empatiskt sätt bemöta vårdtagare och närstående• uppmuntra och stödja vårdtagaren att genomföra undersökning/behandling• tillgodose vårdtagarens trygghet och välbefinnande vid undersökningar och behandlingar• skydda vårdtagarens integritet

<p>Handlingsberedskap</p>	<p><i>Ha förmåga att</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ omhänderta och genomföra undersökningar av svårt skadad vårdtagare ♦ observera och övervaka vårdtagare i samband med undersökningar och behandlingar ♦ identifiera och bemöta vårdtagare som befinner sig i chocktillstånd ♦ identifiera smärta, smärtreaktioner och vid behov ge smärtlindring samt utvärdera smärtbehandling ♦ ta ställning till när beslut ska fattas om att avbryta eller slutföra en undersökning eller behandling ♦ ingripa i livsavgörande situationer till exempel allvarlig allergiska reaktioner och hjärtstillestånd
<p>Den medicinska bilden</p>	<p><i>Ha förmåga att</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ framställa rättvisande och korrekta bilder utifrån gällande kriterier ♦ bedöma bildkvaliteten i förhållande till remiss och frågeställning ♦ optimera bildkvaliteten ♦ behandla bilden i ett digitalt bildbehandlingssystem ♦ primärgranska bilder på egenhändigt utförda undersökningar
<p>Strålskydd</p>	<p><i>Ha förmåga att</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ tillämpa kunskaper inom strålningsfysik och teknologi, relevanta för att optimera undersökningar avseende kvalitet och stråldos ♦ tillämpa strålskydd till vårdtagare, närstående och personal ♦ ansvara för strålnings säkerhet och utvärdering ♦ ansvara för att gällande strålskydds föreskrifter följs

Undersökningar och
behandlingar

Ha förmåga att

- ansvara för iordningställande av medicinsk teknisk utrustning i samband med undersökning/behandling
- självständigt planera, genomföra och utvärdera undersökningar
- ta ställning till lämplig undersökning utifrån remiss och given frågeställning
- utföra prioriteringar i patientflödet inför undersökningar och behandlingar
- utföra palpationer av anatomiska strukturer
- kunna tillämpa farmakologiska kunskaper för att på ett säkert sätt hantera, administrera och utvärdera läkemedel
- utföra ordinationer från läkare
- utföra sjukvårdstekniska uppgifter
- följa vårdtagarens medicinska tillstånd före, under och efter undersökningar eller behandlingar

Kvalitet och
patientsäkerhet

Ha förmåga att

- följa gällande författningar, riktlinjer och rutiner
- hantera känsliga uppgifter korrekt och med varsamhet
- använda informations- och kommunikationsteknologi som stöd i omvårdnadsarbetet
- initiera till och medverka i förbättringsarbete gällande kvalitet och patientsäkerhet
- utföra kvalitetskontroller av medicinsk teknisk utrustning
- göra en riskbedömning av situationer när vårdtagaren lämnas ensam i ett undersökningsrum eller väntrum och rapportera eller åtgärda riskbedömningen
- dokumentera avvikelser och utföra risk- och händelseanalyser

Vårdmiljö

Ha förmåga att

- reflektera över, motivera och medverka till att utveckla en god vårdmiljö
- främja en hållbar utveckling i ett samhälleligt och globalt perspektiv
- värna om estetiska aspekter i vårdmiljön
- medverka i arbetsmiljöarbetet och uppmärksamma arbetsrelaterade risker samt aktivt förebygga dessa
- skydda vårdtagaren från fysiska skador till exempel fall från bord, skador på grund av fel och brister i medicinsk teknisk utrustning

Främjande av hälsa och delaktighet

Ha förmåga att

- identifiera och aktivt förebygga hälsorisker
- identifiera och bedöma vårdtagarens egna resurser och förmåga till delaktighet i undersökningar och behandlingar
- motverka komplikationer i samband med undersökning och behandling
- förebygga smitta och smittspridning

Forskning, utveckling och utbildning

Kompetensområde	Delkompetenser
Forskning och utveckling	<i>Ha förmåga att</i> <ul style="list-style-type: none">♦ söka, analysera och kritiskt granska relevant litteratur/information♦ implementera ny kunskap och därmed verka för en god vård i överensstämmelse med vetenskap och beprövad erfarenhet♦ medverka i handledning av studenter och medarbetare i utvecklingsarbete♦ medverka i utveckling av ny undersökningsmetodik♦ initiera till och/eller medverka i forskning och utveckling
Personlig och professionell utveckling	<i>Ha förmåga att</i> <ul style="list-style-type: none">♦ självständigt analysera styrkor och svagheter i den egna professionella kompetensen♦ fortlöpande engagera sig i personlig och professionell kompetensutveckling
Utbildning	<i>Ha förmåga att</i> <ul style="list-style-type: none">♦ undervisa och handleda kolleger och övriga medarbetare♦ undervisa, handleda och bedöma studenter♦ skapa möjligheter till samundervisning för olika professioner inom hälso- och sjukvården för att genom ett multidisciplinärt synsätt kunna ge vårdtagaren optimal vård

Ledarskap

Kompetensområde	Delkompetenser
Arbetsledning	<p><i>Ha förmåga att</i></p> <ul style="list-style-type: none">♦ organisera och planera arbetet med hänsyn till den kliniska arbetssituationen♦ utifrån vårdtagarens behov systematiskt leda, prioritera, fördela och samordna arbetet i teamet♦ underlätta genomförande av forsknings- och utvecklingsarbeten♦ leda och utforma arbetet utifrån bästa tillgängliga kunskap♦ beakta kvalitets- och kostnadseffektivitet
Samverkan internt och externt i vårdkedjan	<p><i>Ha förmåga att</i></p> <ul style="list-style-type: none">♦ samverka och konsultera kolleger och andra professioner i vårdkedjan♦ verka för adekvat informationsöverföring till kolleger och andra professioner♦ samverka för att uppnå kontinuitet, effektivitet och kvalitet♦ organisera och/eller delta i teamarbete kring vårdtagaren

Utbildningsstruktur

Yrket blev ett legitimationsyrke redan 1984 – legitimerad sjuksköterska inom diagnostisk radiologi. Sedan år 2001 är utbildningen till röntgensjuksköterska ett eget utbildningsprogram motsvarande 180 hp. Student erhåller efter ansökan, bevis på röntgensjuksköterskeexamen samt kandidatexamen inom huvudområdet. Examen berättigar, efter särskild ansökan till Socialstyrelsen, till legitimation som röntgensjuksköterska. Utbildningen regleras av högskoleförordningen (Högskoleförordningen, 1993:100; SFS 2006:1053).

Den svenska högskolelagen och högskoleförordningen har ändrats i enlighet med de överenskommelser som slutits inom ramen för Bolognaprocessen (Utbildningsdepartementet, 2004). Förändringarna tillämpas på utbildningar och examina som ges från och med den 1 juli 2007 där kravet på progression, nivåbestämning, tydliga lärandemål och ökad rörlighet genom internationalisering skärptes för alla akademiska utbildningar. Utbildningarna ska även utformas så att studenterna kan vara konkurrenskraftiga på en internationell marknad. För utbildningar som påbörjats tidigare än 1 juli 2007 gäller övergångsbestämmelser (Högskoleverket, 2008).

Nivåer

All utbildning är indelad i tre nivåer: grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. De mål som ställts upp för respektive nivå är formellt styrande och framgår av högskolelagen (HSL 1992:1434). I utbildningssystemet bygger varje utbildningsnivå vidare på en tidigare nivå, till exempel kräver behörighet till den avancerade nivån en examen på grundnivån (Figur 2).

Utbildningen till röntgensjuksköterska – Grundnivå

Utbildningen till röntgensjuksköterska omfattar 180 hp på grundnivå och ger en yrkes- och en akademisk examen (SFS 2006:1053).

Utbildning på avancerad nivå

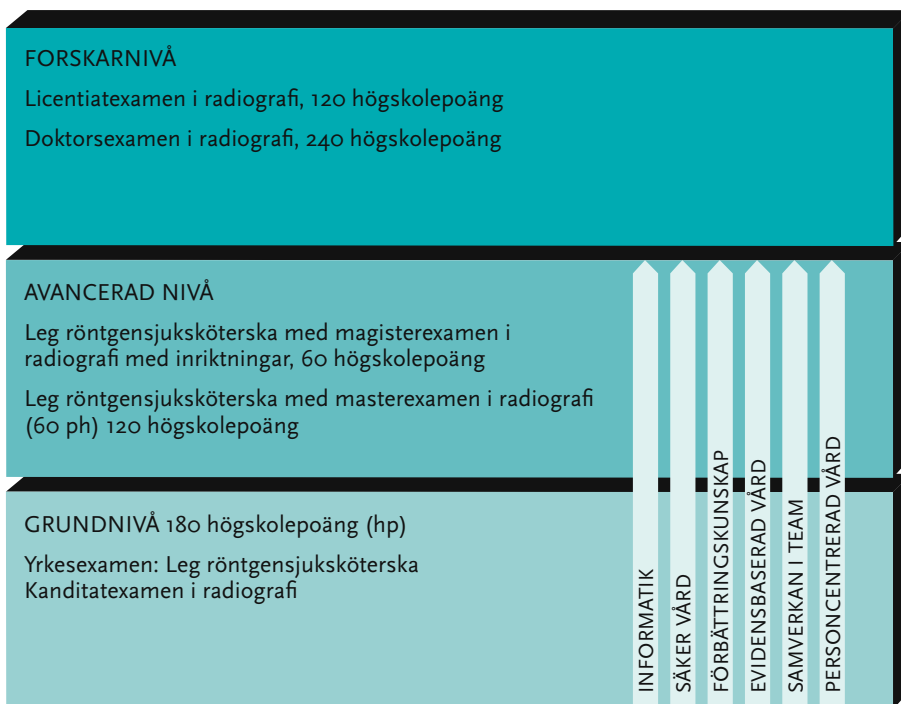
Magisterexamen omfattar 60 hp med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 30 hp med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen

Masterexamen omfattar 120 hp med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer, varav minst 60 hp med fördjupning inom det huvudsakliga området (huvudområdet) för utbildningen. Därtill ställs krav på avlagd kandidatexamen, yrkesexamen om minst 180 högskolepoäng eller motsvarande utländsk examen.

Idag saknas en reglerad nationell specialistutbildning för röntgensjuksköterskor. Högskolorna är fria att ge utbildningar med en generell examina på magister- och masternivå. En generell examen innebär att det inte finns någon prövning i de fall då utbildningen har arbetsmarknadsanknytning. Samarbetet mellan högskolorna och vårdgivare är centralt för att bedriva utbildningar som motsvarar vårdens behov.

Utbildning på forskarnivå

Licentiatexamen omfattar minst 120 hp inom ett ämne för utbildning på forskarnivå,
Doktorsexamen omfattar 240 hp inom ett ämne för utbildning på forskarnivå.

Figur 2. Modifierad illustration utifrån Sjuksköterskeföreningens strategi för utbildningsfrågor (2010).

Specialistkunskap

Specialistkunskap är den kunskap som krävs för att utföra det specialistinriktade radiografiska arbetet inom bild- och funktionsmedicinens område. Kraven kan vara desamma för en grupp, men också specifik för en individ, i det vård- eller behandlingsarbete som utförs.

De sex kärnkompetenserna

Institute of Medicine of the National Academies (2003) och Quality and Safety Education for Nurses (2005) i USA har identifierat sex kärnkompetenser som är nödvändiga för vårdens professioner. Detta innebär att all utbildning organiseras så att de sex kärnkompetenserna; personcentrerad vård, samverkan i team, evidensbaserad vård, förbättringskunskap för kvalitetsutveckling, säker vård och informatik har en tydlig progression genom hela utbildningssystemet (Figur 2). I röntgensjuksköterskornas utbildning på grund- och avancerad nivå bör olika lärandemoment sammanflätas så att en tydlig progression av ämnen och kärnkompetenser kan urskiljas.

Personcentrerad vård

En personcentrerad vård utgår från att personen blir sedd och förstådd som en unik individ med individuella behov där röntgensjuksköterskan strävar efter att bevara personens integritet och värdighet. Mötet med vårdtagare och röntgensjuksköterska eller annan professionell vårdare beskrivs som en vårdrelation. Mötet kan vara kort eller långt men karaktäriseras alltid av ett professionellt engagemang. Ett gott bemötande är avgörande för relationen mellan vårdtagare och röntgensjuksköterska. I röntgensjuksköterskans ansvarsområde ingår att utföra undersökningar och behandlingar som motsvarar professionens yrkesetiska krav (Vårdförbundet, Svensk Förening för Röntgensjuksköterskor, 2008; Svensk Sjuksköterskeförening 2010).

Samverkan i team

Teamarbete handlar om multiprofessionella processer där samspelet mellan personer med olika kunskapsområden leder till god och säker vård och tillgodoser samhällets krav på bästa resursanvändning. Röntgensjuksköterskan bidrar till att flödet i vårdkedjan fungerar (Svensk Sjuksköterskeförening, 2010; Vårdförbundet, 2008).

Evidensbaserad vård

Evidensbaserad vård innebär en medveten och systematisk användning av bästa tillgängliga kunskap. Detta integreras med klinisk erfarenhet och vårdtagarens behov. Utmaningen

ligger i att hantera en stor mängd föränderlig information, främst vetenskaplig, och att systematiskt tillämpa den i det dagliga arbetet. För att kunna integrera bästa tillgängliga evidens och kliniska erfarenhet behöver röntgensjuksköterskan ha kunskap om forskningsprocessen och om grundläggande forskningsmetoder (Willman, Bahtsevani, Stoltz, 2011, Svensk Sjuksköterskeförening, 2010; Vårdförbundet, 2008).

Förbättringsarbete och kvalitetsutveckling

Röntgensjuksköterskans arbete innefattar två uppdrag, dels att utföra undersökningar och behandlingar och dels att utveckla systemet de är verksamma inom. Vårdens resultat ska följas och utvärderas. Förbättringskunskap innefattar kunskap om system, variationer, förändringspsykologi och ett lärandestyrt förändringsarbete. Förbättringskunskap är ett komplement till den professionella kunskapen. Genom att kombinera förbättringskunskap och professionell kunskap kan man utveckla vården och verksamheten för att nå goda resultat. Genom att regelbundet mäta, följa upp och öppet redovisa resultat och utveckling kan säkerhet och kvalitet i verksamheten förbättras. Detta kräver att röntgensjuksköterskan har kunskaper om att samla data, analysera data och ta initiativ till förbättringar (Socialstyrelsen, SOSFS 2005:12; Svensk Sjuksköterskeförening, 2010; Vårdförbundet, 2008).

Säker vård

För att kunna skapa en säker vård måste röntgensjuksköterskan ha kunskap om vikten av säkerhetsarbete för att minimera skador för vårdtagare och personal. Kunskaper för att kunna använda medicinteknisk apparatur och utrustning, informations- och kommunikationsteknologi, kliniska riktlinjer och standarder är ett viktigt stöd för kvalitet och säkerhet.

Bild- och funktionsmedicin är ett komplext system med hög risknivå. Fokus måste riktas mot att minimera riskerna för vårdtagare och yrkesutövare genom ett systematiskt pro-aktivt kvalitets- och patientsäkerhetsarbete (Socialstyrelsen, SOSFS 2005:12; Svensk Sjuksköterskeförening, 2010; Vårdförbundet, 2008).

Informatik

Tillämpad vårdinformatik är en strategisk uppgift i vårdens processer dels för att kommunicera, hantera kunskap och lära av misstag. Röntgensjuksköterskan måste vara med att utveckla väl fungerande informations- och kommunikationssystem. Hon har en betydelsefull roll i upphandlingsprocesser runt informationsteknologi och diagnostisk utrustning, men även som kravställare och samarbetspartner med teknikföretag. Röntgensjuksköterskan behöver delta i framtagandet och utvecklingen samt utvärderingen av ny teknik (Socialstyrelsen, SOSFS 2005:12; Svensk Sjuksköterskeförening, 2010; Vårdförbundet, 2008).

Referenser

Högskoleförordningen (1993:100).

Högskolelagen (1992:1434).

Högskoleverket (2008). Nationell referensram – för examina – Reg.nr 12-1429-08 Högskoleverket.

Institute of Medicine of the National Academies (2003), www.iom.edu (tillgänglig 2012-01-12)

Nilsson L. Samverkan mellan skola och arbetsliv: Om möjligheterna med lärande i arbete, (Bilaga 1 i Ds 2000:62). Utbildningsdepartementet, Stockholm, 2000.

Quality and Safety Education for Nurses (2005). www.qsen.org (tillgänglig 2012-01-12)

Socialstyrelsen (SOSFS 2005:12). Socialstyrelsens föreskrifter om ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvård. Socialstyrelsen, Stockholm.

Socialstyrelsen (2005). Kompetensbeskrivning för legitimerad sjuksköterska, artikelnr: 2005-105-1. www.socialstyrelsen.se

Standardiseringskommissionen i Sverige (SIS) (2002), SS 62 40 70, Ledningssystem för kompetensförsörjning – Krav. Standardiseringskommissionen i Sverige, Stockholm.

Svensk författningssamling, Förordning om ändring i högskoleförordningen. (SFS 2006:1053)

Svensk Sjuksköterskeförenings strategi för utbildningsfrågor (2010). Stockholm.

Utbildningsdepartementet (2004). Högre utbildning i utveckling – Bolognaprocessen i svensk belysning. Stockholm. (Ds 2004:2).

Vårdförbundet (2008). Utbildningspolitisk idé. Vision 2018. Vårdförbundet, Stockholm.

Vårdförbundet, Svensk förening för röntgensjuksköterskor (2008). Yrkesetik kod för röntgensjuksköterskor. (Code of Ethics for Radiographers), Vårdförbundet, Stockholm. www.swedrad.com

Willman A, Bahtsevani B, Stoltz P (2011). Evidensbaserad omvårdnad – en bro mellan forskning och klinisk praktik. Studentlitteratur, Lund.

Övriga dokument av betydelse

Andersson B.T. (2008). Nursing Care in the Course of Radiographic Examinations with focus on Professional Competence and the Encounter between the Radiographer and the Female Patient. (Licentiate Thesis.) Lund, Lund University.

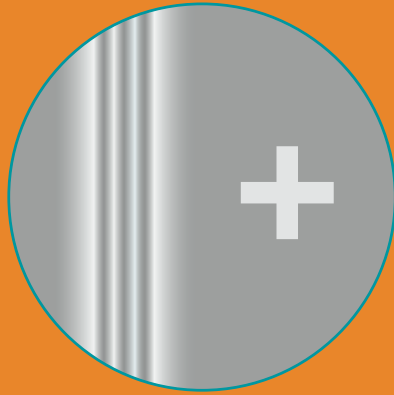
Fridell K. (2011). A Walk Into the Digital World – A Long and Winding Road. (Dissertation.) Stockholm, Karolinska Institutet.

Högskoleverket (2007). Utvärdering av grundutbildningar i medicin och vård vid svenska universitet och högskolor: Högskoleverket, Stockholm.

Högskoleverket (2010). Sjuksköterskor specialutbildning – vilken slags examen? Högskoleverkets utredning. Högskoleverket, Stockholm.

Larsson W. (2009). Digital imaging use: influence of digitalization on radiographers' work practice and knowledge demands. (Licentiate Thesis.) Stockholm, Karolinska Institutet.

Törnqvist E. (2010). Going through Magnetic Resonance Imaging – patients' experiences and the value of information and preparation for adults and children. (Dissertation.) Lund, Lund University.

Svensk förening för
RÖNTGENSJUKSKÖTERSKOR

www.swedrad.com